

Verzamelen van post, verzonden op of dichtbij historische data

Olav Petri

December 2017

Postzegels verzamelen is leuk, poststukken eigenlijk nog ietsje leuker, immers, de stempels zijn compleet en er staat op een enveloppe of ansicht, soms een massa interessante informatie. En... ik vind het leuk om iets te hebben dat verzonden is op of nabij een historische gebeurtenis.

Neem nou deze briefkaart uit het Rusland van de tsaar. Nee, je hoeft geen Russisch te kennen. 1914, de eerste Wereldoorlog is begonnen. Hij is verzonden op 18 augustus 1914 vanuit (ja, hier is kennis van het Russisch toch wel handig) het plaatsje Sartana, gouvernement Jekaterinoslav, momenteel ligt het net wel of net niet in Oekraïne. De kaart ging naar Brussel, België. Hij heeft een tekst in het Frans: al een maand heeft de afzender niets gehoord van zijn familie. Hij hoopt op een kaart, “ondanks alle gebeurtenissen gaat het goed met mij”.

Een maand niets gehoord? Ja, dat klopt, de Eerste Wereldoorlog is uitgebroken. Aangezien de Russen de Juliaanse kalender gebruikten – onze Gregoriaanse is een Roomse uitvinding waar je je als orthodoxe gelovige niets van moet aantrekken -, liepen ze 13 dagen op ons achter. De kaart is dus op 31 augustus verzonden. Een maand oorlog inmiddels, duidelijk waarom er geen post uit België kwam.

Op 1 augustus 1914 verklaarde Duitsland Rusland de oorlog en de ellende was begonnen. Op 20 augustus was Brussel door de Duitsers bezet. Post kwam er niet meer door. In Sint Petersburg is de kaart na 4 dagen nog aangekomen. Of hij verder verzonden is en is aangekomen? Momenteel heb ik geen idee, er is geen bestellersstempeltje geplaatst. Er staan geen Russische of Franse of Duitse censurstempels op, alleen met een aniline-inktpotlood de letters CA. Post kon via het Russische “groothertogdom Finland” via Noorwegen, over zee, naar Engeland of het neutrale Nederland en dan uiteindelijk verder. Een hoofdstuk apart.

En nu de klap op de vuurpijl. 18 augustus Juliaanse kalender is 31 augustus Gregoriaanse kalender. De kaart is geschreven op de dag dat het Russische leger, dat vers uit de kazernes, zonder fatsoenlijke voorbereiding, Oost Pruisen was binnengevallen, volledig verslagen was. Hindenburg werd er beroemd door.

Tannenberg noemen de Duitsers deze veldslag graag, omdat in die regio in 1410 een Duits ridderleger volledig verslagen was door Polen en Litouwers. Het woord Tannenberg deed na al die eeuwen nog steeds pijn en de propaganda kon wel een fraaie naam voor de overwinning gebruiken. Er kwam een groot monument te staan dat opgeblazen werd toen Stalins legers in de tweede Wereldoorlog naderden. De kisten met Hindenburg en zijn vrouw liggen tegenwoordig in een schemerige stoffige kapel in Marburg. Vraag er maar eens naar als u er bent...

En zo komt deze kaart in mijn mapje “bijzondere data”.

